

Uchwała Nr 5.107.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 4 lutego 2020 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności w części uchwały Nr XVI/117/20 Rady Gminy Jadów z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr XVI/117/20 Rady Gminy Jadów z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej, tj.:

- § 1 oraz tytułu Załącznika Nr 1 do uchwały w zakresie wyrażen: „*tj. domki letniskowe*” oraz „*wykorzystywane jedynie przez część roku*” a także
- pkt 10 w zakresie wyrażenia „*DOTYCZY POZOSTAŁYCH PODMIOTÓW*” Załącznika Nr 1 do uchwały oraz
- pkt 11 w zakresie wyrażen: „*DOTYCZY DOMKÓW LETNSKOWYCH LUB*” i „*nieselektywny*” Załącznika Nr 1 do uchwały,

z powodu istotnego naruszenia 6j ust. 3b w związku z art. 6i ust. 1 pkt 3, art. 6j ust. 3, art. 5 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 6k ust. 3 i art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.).

§ 2

Od niniejszej uchwały przysługuje Gminie Jadów skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 9 stycznia 2020 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wpłynęła uchwała Nr XVI/117/20 Rady Gminy Jadów z dnia 8 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Stosownie do art. 11 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, przedmiotowa uchwała podlega nadzorowi Izby.

Badając ww. uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Jadów wskazała: „*Określa się wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zwanej dalej „deklaracją”, składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych na których powstają odpady komunalne, tj. domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe wykorzystywane jedynie przez część roku, stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały”.*

Załącznikowi Nr 1 do badanej uchwały, stanowiącemu wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, nadano następujący tytuł: „*DEKLARACJA O WYSOKOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI, SKŁADANEJ PRZEZ WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁYCH, NIEZAMIESZKAŁYCH NA KTÓRYCH POWSTAJĄ ODPADY KOMUNALNE, TJ. DOMKI LETNISKOWE I INNE NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANE NA CELE REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE WYKORZYSTYWANE JEDYNIEM PRZEZ CZĘŚĆ ROKU, ORAZ WARUNKÓW I TRYBU SKŁADANIA DEKLARACJI ZA POMOCĄ ŚRODKÓW KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ”.*

Ponadto w pkt 11 Załącznika Nr 1 do badanej uchwały wskazano: „*DOTYCZY DOMKÓW LETNISKOWYCH LUB INNYCH NIERUCHOMOŚCI WYKORZYSTYWANYCH NA CELE REKREACYJNO-WYPOCZYNKOWE”.*

Wskazanie, że deklaracja dotyczy domków letniskowych (zamiast nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy) oraz wskazanie nieistniejącego warunku, wykorzystywania tychże nieruchomości przez część roku, jest niezgodne z aktualnym brzmieniem przepisów art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

Organ nadzoru podkreśla, że zapis „*jedynie przez część roku*” jest powieleniem nieobowiązujących - od 6 września 2019 r. – przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zmienionych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579) Aktualnie ustawodawca nie odnosi się do okresu wykorzystywania nieruchomości jako elementu przedmiotowego stawki opłaty i samej opłaty (pomija aspekt wykorzystywania nieruchomości czy to przez cały rok, czy przez jego część).

W ocenie Kolegium Izby, Rada Gminy Jadów w sposób istotny naruszyła art. 6j ust. 3b w związku z art. 6i ust. 1 pkt 3 i art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W Załączniku Nr 1 do badanej uchwały w pkt 10 Rada Gminy Jadów wskazała cyt. „*dotyczy pozostałych podmiotów*” zawierając w nim jednocześnie oświadczenie o ilości oraz pojemności pojemników na odpady a także miejsce na podanie kwoty wyrażonej w zł na miesiąc.

Zgodnie z art. 6j ust. 3 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata

za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W ocenie Kolegium Izby Rada Gminy Jadów w sposób istotny naruszyła art. 6j ust. 3 w związku z art. 6n ust. 1 pkt 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez wyodrębnienie w deklaracji nieznanej kategorii „pozostałych podmiotów”, która nie znajduje umocowania w obowiązującym stanie prawnym. Jeśli zamierzeniem organu stanowiącego było wskazanie na podmioty obowiązane do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, takiego też desygnatu nazwy Rada Gminy Jadów winna była użyć w pkt 10 Załącznika Nr 1 do badanej uchwały.

Jednocześnie Kolegium Izby wskazuje, iż badana uchwała stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, jest aktem prawa miejscowego. Dla tego rodzaju przepisów wymaga się wyższych standardów jednoznaczności i określoności. Uregulowania zawarte w akcie prawa miejscowego winny być formułowane w sposób wyczerpujący, czytelny i zrozumiały dla adresata (tak, np. wyrok WSA w Lublinie z dnia 19 września 2008 r. sygn. akt II SA/LU 485/08, wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 12 października 2005 r., sygn. akt II SA/Wr 385/05).

W pkt 11 Załącznika Nr 1 do badanej uchwały zawarto wymóg złożenia oświadczenia przez właściciela nieruchomości w zakresie sposobu selektywnego lub nieselektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, który sugeruje, że organ stanowiący gminy nadal dopuszcza zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny. Taka redakcja postanowień uchwały jest sprzeczna z obowiązkiem selektywnego zbierania odpadów, nałożonym - z dniem 6 września 2019 r. - na właścicieli nieruchomości w art. 5 ust. 1 pkt 3 znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Tezę tą potwierdzają dodatkowo przepisy art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którymi w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny obowiązują go stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy. Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami w sytuacji, w której właściciel nieruchomości nie wypełni obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych określi, w drodze decyzji wójt gminy, zgodnie z przepisami art. 6ka ust.3 ustawy.

Oznacza to, że uchwała organu stanowiącego nie może uwzględniać zbierania i odbierania odpadów w sposób „nieselektywny”.

Kolegium Izby zwraca uwagę, że przepisy art. 9 ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw zobowiązują radę gminy do dostosowania uchwał wydanych przed dniem wejścia w życie (przed 6

września 2019 r.) ustawy zmieniającej do aktualnych przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W ocenie Kolegium Izby przepisy te dotyczą wyłącznie uchwał podjętych i ogłoszonych, które weszły w życie przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. A zatem każda zmiana uchwały organu stanowiącego związana z gospodarką odpadami, dokonana po dniu 6 września 2019 r., powinna uwzględniać aktualny stan prawny (a więc stan prawny po nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach).

W kontekście powyższego należy zauważyć, że orzecznictwo sądów administracyjnych jednoznacznie wskazuje, iż akty prawa miejscowego nie mogą sprzeczne z przepisami wyższego rzędu (np. wyrok NSA z dnia 16 marca 2001 r. sygn. akt IV SA 385/99, wyrok NSA z 11 września 2012 r. sygn. akt II OSK 1818/12).

Mając na uwadze powyższe, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie podjęło uchwałę jak w sentencji.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski